

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis
Austurstræti 8-10,
101 Reykjavík

Reykjavík, 12. janúar 2021

Efni: Umsögn um tillögu til þingsályktunar um græna atvinnubyltingu.

Vísað er til beiðni frá efnahags- og viðskiptanefnd um umsögn Grænu orkunnar – samstarfsvettvangs um orkuskipti um fram komna tillögu til þingsályktunar um græna atvinnubyltingu (þingskjal 452, 2020).

Fulltrúar atvinnulífsins í stjórn Grænu orkunnar taka undir megináherslur þingsályktunartillögunnar, sem lýtur að því að stuðla að auknum aðgerðum til þess að mæta loftslagsskuldbindingum Íslands, auka nýsköpun og skapa atvinnu á sviði grænnar tækni. Græna orkan vill jafnframt koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum við nokkra liði tillögunnar.

1. Grænn fjárfestingasjóður

Aukinn stuðningur við fjárfestingu í grænum hátækniiðnaði er verðugt og metnaðarfullt markmið. Skortur hefur verið á fjárfestingu í fyrirtækjum og verkefnum sem skila nægilegum samdrætti losunar innan tímaramma aðgerðaráætlunar í loftslagsmálum. Loftslagsvæn uppbygging, sem getur fallið utan ramma hefðbundinna mælikvarða á arðsemi í viðskiptum, getur þannig flokkast undir þau verkefni sem einkageiri er ekki viljugur til að fullfjármagna við núverandi aðstæður.

Til þess að réttlæta beina þátttöku ríkissjóðs í fjármögnun og rekstri fjárfestingasjóðs, þurfa markmið og árangursmælikvarðar, aðrir en arðsemi, hinsvegar að vera mjög skýrir. Við vekjum athygli á að þrír geirar vega þyngst þegar horft er til meginmarkmiða aðgerðaráætlunar í loftslagsmálum: landsamgöngur, skip og orkuframleiðsla. Óhjákvæmilegt er að þingið taki skýra afstöðu til þess hvar fjármagn skorti á þessu sviði og hvert hlutverk hins opinbera eigi að vera til að draga meiri fjárfestingu inn í geirann. Fjárfesting í lausnum fyrir þessa þrjá geira ætti eðli máls samkvæmt að verða megin viðfangsefni fjárfestingasjóðsins.

Aukið gegnsæi væri fengið með því að setja fram skýr markmið fyrir þátttöku fjárfestingasjóðsins í verkefnum á þessum þremur afmörkuðu sviðum. Við vísum til fyrri umsagna og tillagna Grænu orkunnar, einkum hvað varðar verkefni er lúta að landsamgöngum og orkuskipti í skipum.

Nú þegar styrkja Loftslagssjóður, Orkusjóður, Rannís og fleiri verkefni á sviði orkuskipta, loftslagsmála og tækniþróunar. Skilgreina ætti samspil sjóða þessara við tillagðan grænan fjárfestingasjóð og skýra hlutverk hvers og eins til að tryggja sem besta nýtingu fjármagns og yfirbyggingar sjóðanna allra.

2. Metnaðarfullri loftslagsmarkmið

Við styðjum heilshugar það markmið að taka upp metnaðarfullra markmið í loftslagsmálum. Samgöngur munu verða eitt meginviðfangsefna í því ferli sem framundan er.

Stjórn Grænu orkunnar vekur athygli á því í þessu samhengi að alþjóðlegar skuldbindingar Íslands um samdrátt í gróðurhúsalofttegundum miðast við viðmiðunarárið 1990, þótt heildarmarkmið í loftslagsáætlun stjórnvalda séu reiknuð miðað við árið 2005 af tæknilegum ástæðum. Töluverður munur er hinsvegar á því hvort miðað er við árið 2005 eða árið 1990, sérstaklega með tilliti til landsamgangna, þar sem u.þ.b. jafn mikil auking í losun varð milli áranna 1990 og 2005 og hefur orðið frá 2005. Þannig hefði 35% minnkun í losun frá samgöngum miðað við árið 2005 aðeins skilað 5% samdrætti í losun miðað við árið 1990, en markmið um 60% minnkun skilar um 42% samdrætti miðað við árið 1990. Segja má að markmið tillögunnar séu því síst of metnaðarfull, og líklegri til þess að stuðla að því að Ísland standi við alþjóðlegar skuldbindingar.

3. Hröðun orkuskipta

Í þingsályktunartillögunni er lagt til að nýskráningu bensín- og dísilbíla verði hætt þegar árið 2025. Banni yrðu þá að fylgja langur listi undantekninga. Véla sem ganga fyrir fljótandi eldsneyti verður áfram þörf, t.d. fyrir flutningabíla, björgunarsveitabíla, hálendisbifreiðar og bíla sem notaðir eru til að flytja marga farþega eða til lengri ferða. Þá er einnig þörf á að styðja áfram við orkuskipti ökutækjaleiga bæði hvað varðar innkaup á vistvænum bifreiðum sem og innviðum, en þær fjárfesta í um það bil 40% nýskráðra bíla ár hvert og eru háðar framboði hentugra ökutækja.

Í stað þess að banna einstakar tæknilausnir má hraða samdrætti losunar með því að beita efnahagslegum hvötum með samræmdum mælikvörðum á þá kosti sem fyrir hendi eru. Réttast er að mæla losun heildstætt þannig að bæði sé tekið tillit til framleiðslu og notkunar bíls og orkubera, þ.e. losunar frá brunni til barða (e. *well-to-wheel*) og lífsferils farartækisins frá vöggju til grafar. Ríkið hefur möguleika á að virkja skattkerfið enn betur til þess að skapa efnahagslega hvata á markaðnum sem hvetja til notkunar kosta sem skila hröðum og skilvirkum samdrætti losunar. Slík skattlagning getur veitt mótvægi við þær ívilnanir sem í boði eru fyrir vistvæna tækni og mætti breyta til að hraða innleiðingu frekar. Í boði er, auk kosta sem byggja á beinni rafhleðslu, að skipta yfir í endurnýjanlegt eldsneyti af lífrænum og ólífrænum uppruna og styðja notkun hreinorkubíla sem geta notað slíkt eldsneyti í herra magni.

Hér á landi hefur verið framleitt lífrænt eldsneyti og rafeldsneyti, einkum vetni og metanól. Ísland getur mætt markmiðum um samdrátt á losun frá bílum, skipum og í flugi með endurnýjanlegu eldsneyti sem að hluta eða öllu leyti yrði framleitt hér á landi. Með

rafeldsneyti næst jafnframt „óbein rafvæðing“ í þeim tækjum sem erfitt er að rafvæða. Sú tegund rafvæðingar getur verið fljótlegri og skilvirkari en bein rafvæðing, þar sem m.a. sparast dýrir innviðir og ekki er bið eftir nýrri tækni sem er að aðeins að litlum hluta fyrir hendi í dag.

Græna orkan fagnar tillögu þess efnis að framlög til Orkusjóðs verði tvöfölduð enda ærið verkefni framundan, sér í lagi með tilliti til orkuskipta í stærri tækjum, svo sem fólksflutninga- og vöruflutningabifreiðum, og ekki síst skipum sem að öllu jöfnu hafa mun lengri líftíma en fólksbifreiðar. Jafnframt er brýnt að huga að uppbyggingu innviða fyrir vistvæna orkubera í höfnum samhliða stuðningi til fjárfestinga í bátum og skipum er ganga að fullu eða að hluta fyrir vistvænum orkuberum.

4. Stórsókn í rannsóknum og þróun

Mikilvægt er að stórauka rannsóknir og þróun hérlandis á sviði framleiðslu og nýtingar á endurnýjanlegu eldsneyti. Með því er hægt að auka tækifæri fyrir atvinnusköpun og hálaunuð tæknistörf. Áætlanagerð á þessu sviði hefur verið á fremur almennum nótum fram að þessu.

Raunhæft dæmi um nýsköpunarverkefni sem brýnt er að fjármagna er nýting vistvæns eldsneytis á skipum. Eins og Græna orkan hefur áður bent á er nýtt hafrannsóknarskip til dæmis gullið tækifæri til að nýta fyrir vistvænt eldsneyti og tengja það fræðslu, rannsóknum og þróun hér á landi. Eins gæti hið opinbera með skattaávilnunum (reglum um hraða afskrifta), eða með úthlutun kvóta liðkað fyrir fjárfestingu í breytingu á vélbúnaði skipa eða nýsmíði hreinorkuskipa. Með því að stuðla að því að markaði fyrir eldsneyti af innlendum uppruna að vinna mætti stærri hluta þessara verkefna hér á landi næðust einnig markmið þingsályktunarinnar um græna atvinnusköpun og byggja upp dýrmæta þekkingu hér á landi varðandi nýtingu þess, umgengni og málum er snúa að öryggi.

Virðingarfyllst,

f.h. stjórnarmanna og varamanna úr atvinnulífinu

Benedikt Stefánsson, stjórnarformaður Grænu orkunnar

Ágústa Loftsdóttir

Bjarni Freyr Guðmundsson

Gunnar Valur Sveinsson

María Jóna Magnúsdóttir

Sigurður Ástgeirsson

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis
Alþingi
101 Reykjavík

12.1.2021
2020-12-58/0.11.1

Efni: Umsögn um þingsályktun um græna atvinnubyltingu, þskj. 452 360. mál

Vísað er til erindis efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis þar sem óskað er umsagnar um tillögu til þingsályktunar um græna atvinnubyltingu, 360. mál. Í þingsályktunartillögunni er lagt til að fela ríkisstjórninni að grípa m.a. til aðgerða varðandi metnaðarfullri loftslagsmarkmið, hröðun orkuskipta og uppbyggingu iðngarða til að fjölga störfum, örva eftirspurn og styðja við loftslagsvæna verðmætasköpun á Íslandi. Slík markmið eru metnaðarfull og mikilvæg bæði fyrir hag íslensks samfélags og eins á alþjóðavísu. Aðgerðir á þessum sviðum geta kallað á styrkingu flutningskerfisins og haft áhrif á flutningskerfi raforku. Landsnet hefur því á undanförmum árum unnið að styrkingu flutningskerfis raforku með orkuskipti sem eina af forsendum uppbyggingaráætlana sinna. Landsnet þakkar fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um þingsályktunartillöguna og vill koma eftirfarandi á framfæri.

Metnaðarfullri loftslagsmarkmið

Ákall er um metnaðarfullri loftslagsmarkmið. Landsnet tekur undir þörfina á metnaðarfullum loftslagsmarkmiðum og bendir jafnframt á að ein áhrifaríkasta lausnin er aukin og bætt nýting innlendra endurnýjanlegra orkugjafa í stað jarðefnaeldsneytis. Við uppbyggingu flutningskerfis raforku er m.a. horft til stefnu stjórnvalda sem birtist í þingsályktun um stefnu stjórnvalda um uppbyggingu flutningskerfis raforku. Metnaðarfullri loftslagsmarkmið kunna að setja aukinn þrýsting á framkvæmdir í flutningskerfinu en mikilvægt er að slík markmið skili sér inn í stefnu um uppbyggingu flutningskerfisins. Landsnet bendir mikilvægi aðgengis að innlendri grænni orku í orkuskiptunum og mun leggja sitt að mörkum til að uppbygging og þróun raforkuflutningskerfisins styðji vel við áætlanir um orkuskipti.

Hröðun orkuskipta

Greiningar sem unnar hafa verið að frumkvæði Samorku hafa sýnt fram á að ekki sé raunhæft að tala um kolefnishlutlaust Ísland nemi til komi framleiðsla á innlendu rafeldsneyti, en aftur á móti til að ná fram sem bestri nýtni út úr raforku eru rafhlöður besta mögulega tækni sem til er í dag. Til að mynda er heildarraforkunotkun farartækja sem knúin eru af vetni allt að þrisvar sinnum hærri en farartækja sem knúinn eru rafhlöðum ef vetnið er unnið með rafgreiningu. En hvernig sem þróunin verður mun þurfa framleiðslu á vistvænni raforku í nægilegu magni og eins að fullnægjandi raforkuinnviðir sé til staðar með nægilega afkastagetu til að hægt sé að tengja nýjar orkuframleiðslueiningar ásamt því að flytja orkuna á þá staði sem hentugt er að framleiða slíkt eldsneyti eða hlaða rafhlöður. Markmið Landsnets er að áætlanir félagsins styðji við þróunina í orkuskiptum. Í eftirfarandi texta er að finna undirstrikaðar þær breytingar sem Landsnet leggur til á 4. lið þingsályktunartillögunnar:

Landsnet styður tillögur um að ráðist verði í markvissar aðgerðir til að hraða orkuskiptum á láði og legi. Stutt verði við uppbyggingu rafhleðslustöðva um allt land með það fyrir augum að nýskráningu bensín- og dísilbíla verði hætt frá og með árinu 2025. Flutnings- og dreifikerfi rafmagns verði styrkt svo að kerfið standi undir auknu álagi, meðal annars vegna rafvæðingar hafna, framleiðslu á innlendu rafeldsneyti og til að mögulegt sé að tengja nýja framleiðslu endurnýjanlegrar orku við raforkukerfið, enda sé slíkt grunnforsenda þess að hægt sé að skipta út innfluttu jarðefnaeldsneyti fyrir innlenda endurnýjanlega orkugjafa. Framlög til Orkusjóðs verði tvöfölduð til að styðja við kaup á vistvænum tækjum, bæði vegna iðnaðar og samgangna á landi og í skipum og haftengdri starfsemi.

Uppbygging iðngarða

Í þingsályktunartillögunni er lagt til að skipaður verði starfshópur um skipulega uppbyggingu iðngarða á Íslandi og að hafist verði handa við breytingar á lögum, regluverki og leyfiskerfum til að liðka fyrir slíki

starfsemi. Ákvæði raforkulaga tengd fjölnýtingu auðlindastrauma eru ófullkomin og þarfnast endurskoðunar. Mikilvægt er að regluverkið sé gagnsæ og skýrt að því er varðar skipulag þessara mála og réttarstöðu. Ljóst má vera að úbætur á þessu sviði munu hjálpa hagaðilum í þróun nýrra atvinnutækifæra og einnig gera Landsnet, og aðra sem byggja og reka innviði, skilvirkari og fljótari í viðbrögðum sínum.

Stórsókn í nýsköpun og þróun

Nýsköpun og þróun skipta miklu máli í tengslum við uppbyggingu og rekstur flutningskerfis raforku þar sem rannsóknir og greiningar eru undirstaðan. Því eru á hverjum tíma í gangi margvísleg nýsköpunarverkefni á vegum Landsnets. Breytingar og tækniframfarir kalla á heildstæð stefna og bætt regluverk til að hvetja til að breytingar séu innleiddar. Landsnet styður því að nýsköpun og þróun sé gefið aukið vægi sem mun til lengri tíma gera lausnir og vinnubrögð bæði öryggari og betri.

Landsnet bendir á mikilvægi samkeppnishæfni innlendra orkugjafa gagnvart mengandi orkugjöfum. Slík samkeppnishæfni næst með virkum, gagnsæjum orkumarkaði, sem styður jafnframt við markmið um þátttöku borgara í orkuskiptum og tryggir bætta nýtingu á orkuinnviðum. Landsnet telur því lykilatriði í grænni iðnbyltingu að stefnt verði á gagnsæjan raforkumarkað sem hluta af grænni atvinnubyltingu.

Virðingarfyllt,

Guðjón Axel Guðjónsson, lögfræðingur Landsnets hf.

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Sent til: nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 12. janúar 2021

Umsögn Landverndar um tillögu til þingsályktunar um græna atvinnubyltingu, mál no. 360, 151. löggjafarþing

Stjórn Landverndar hefur kynnt sér ofangreinda þingsályktunartillögu og styður hana heils hugar. Það er gríðarmikilvægt að þjóðir heims falli ekki í gryfju ósjálfbærrar auðlindanýtingar til þess að komast hratt út úr kreppunni. Í þessari þingsályktunartillögu eru margar góðar tillögur um það hvernig hægt er að byggja upp án þess að festa enn frekar í sessi auðlindanýtingu og framleiðsluferli sem menga og umhverfi okkar og spilla náttúru og eyðileggja auðlindir.

Lögfesting markmiða og uppfærð aðgerðaáætlun

Liður 2 er sérlega mikilvægur og bendir stjórn Landverndar á þingsályktunartillögu um breytingar á loftslagslögum, 32. mál á 151. löggjafarþingi. Lögfesting markmiða í loftslagsmálum er áriðandi til þess að meiri líkur séu á því að markmiðin lifi af stjórnarskipti og til þess að bæði almenningur og Alþingi hafi betri möguleika til aðhalds ef ríkisstjórnir standa ekki við markmiðin. Með því að lögfesta markmið sýna Alþingi og stjórnarflokkarnir að þeim er alvara að ná markmiðum í loftslagsmálum.

Við lögfestingu markmiða um kolefnishlutleysi er mikilvægt að hugtakið sé skilgreint og hvaða þættir eigi að falla undir það. Stjórn Landverndar telur að þar sé átt við alla losun frá starfsemi og landi á Íslandi og innifalið sé því losun frá framræstu votlendi, illa förnu landi og stóriðju. Ekki er hægt að tala um að ná kolefnishlutleysi með bindingu gegnum landnotkun á móti þeirri losun sem eftir er árið 2040, nema að landnýtingarþátturinn sé þegar með nettónúll losun. M.a. þess vegna er skynsamlegt að greina á milli aðgerða til að draga sannanlega og varanlega úr losun gróðurhúsalofttegunda og aðgerða sem miðast við að auka bindingu sem oft á tíðum eru meiri óvissu háðar.

Uppfærsla aðgerðaáætlunar í loftslagsmálum er aðkallandi sérstaklega nú þegar fyrir liggur að markmið um losun verða hærri en áður var áformað, og munu miðast við að losun 2030 verði 55 % minni en árið 1990 ef marka má orð forsætisráðherra.

Grænn fjárfestingarsjóður – hátt kolefnisgjald

Stofnun græns fjárfestingarsjóður í eigu hins opinbera sem styðji við loftslagsvæna atvinnuuppbyggingu og grænan hátækniðnað er afbragðs hugmynd. Stjórn Landverndar telur að ekki megi gleyma að gera þarf grænar fjárfestingar arðbærar þannig að einnig megi virkja almenna fjárfesta í fjárfestingum sem

örva þróun græna hagkerfisins. Í þessu sambandi er mikilvægt að hafa í huga umhverfisgjöld og skatta og þá staðreynd að gjald á losun gróðurhúsalofttegunda er skilvirk leið til að örva grænar fjárfestingar.

Þjóðgarður á hálendi Íslands

Stjórn Landverndar vill benda á að stofnun þjóðgarðs á Hálendi Íslands er stórt skerf sem styður við liði 5 og 6 í tillögunni og leggur til að sérstökum lið um friðlýst svæði og Hálendisþjóðgarð verð bætt við.

Virðingarfyllst,
f.h. stjórnar Landverndar

Auður Önnu Magnúsdóttir, framkvæmdastjóri

Alþingi
Alþingishúsið
5-7
Reykjavík
Althingi.is
umhverfissinnar.is

Ungir umhverfissinnar
Rafstöðvavegur

110 Reykjavík

12. janúar 2021

**Athugasemdir við 360. mál, Tillaga til þingsályktunar um græna atvinnubyltingu
151. löggjafarþing 2020–2021.**

1. Grænn fjárfestingarsjóður

Ungir umhverfissinnar styðja tillögu þess efnis að stofna grænan fjárfestingarsjóð, en loftslagsvæn atvinnuppbygging er nauðsynleg til að ná fram sjálfbæru lággjafnaðarhagkerfi sem fyrst. Við bendum á mikilvægi þess að í stjórn sjóðsins sitji einnig fulltrúi ungs fólks, þar sem allar fjárfestingar munu hafa mikil áhrif á komandi kynslóðir og því mikilvægt að hafa ungt fólk með í ákvörðunartöku þeim tengdum. Sá fulltrúi væri þá tilnefndur, t.d. af Landssambandi ungmennafélaga (LUF).

2. Metnaðarfullri loftslagsmarkmið

Ungir umhverfissinnar styðja mótun nýrrar aðgerðaráætlunar í loftslagsmálum, enda er núverandi áætlun ekki í samræmi við alþjóðlegar skuldbindingar Íslands. Hvað varðar nýtt tölulegt markmið um samdrátt í losun, telja Ungir umhverfissinnar mikilvægt að skilgreina skýrt um hvaða flokk losunar sé að ræða, þ.e.a.s. losun á beinni ábyrgð Íslands, losun sem fellur undir viðskiptakerfi ESB (t.a.m. stóriðja) eða losun frá landnotkun og skógrækt. Ungir umhverfissinnar krefjast þess að stjórnvöld lögfesti a.m.k. 50% samdrátt í heildarlosun ásamt landnotkun fyrir árið 2030, nánar tiltekið 50% samdrátt í losun sem myndi flokkast sem losun á beinni ábyrgð Íslands, losun frá stóriðju og losun frá landnotkun og skógrækt. Slikt markmið er í samræmi við kröfur Ungra umhverfissinna, LÍS, SHÍ, fulltrúa ungs fólks í

Loftslagsráði¹ og fulltrúa Íslands á Loftslagsráðstefnu ungmenna, Mock COP26². Ungir umhverfissinnar styðja lögfestingu markmiðs um kolefnishlutleysi 2040, en ítreka að kolefnishlutleysi þarf að fela í sér hlutleysi hvað varðar heildarlosun ásamt landnotkun.

3. Efling almenningssamgangna

Ungir umhverfissinnar styðja tillögu um eflingu almenningssamgangna og landsbyggðarstrætó. Slík tillaga stuðlar að því að nýtingu virkra ferðamáta og hentar vel fyrir tekjulága hópa t.a.m. ungt fólk. Jafnframt styðjum við að framkvæmdum á borgarlínu á höfuðborgarsvæðinu verði flýtt og aukningu fjármagns til uppbyggingar á samgöngubótum sem skila loftslagsávinningi.

4. Hröðun orkuskipta

Við fögnum því að miðað sé við árið 2025 sem lokaár nýskráningar bensín- og dísilbíla, enda teljum við núverandi markmið stjórnvalda um árið 2030 ekki nógu metnaðarfullt. Einnig teljum við mikilvægt að lögð verði áhersla á jákvæða hvata til að minnka nýskráningu þeirra þangað til og að ekki verði fallið í þá gryfju að leyfa undanþágur sem hvetja til skráningar þeirra, á forsendum annara sjónarmiða en þeirra sem snúa að umhverfinu.

5. Sterk sveitarfélög og fjárfesting í nærsamfélaginu

Við styðjum þá hugmynd að rikissjóður hafi milligöngu um hagstæðar lánveitingar til sveitarfélaga vegna loftsvænna fjárfestinga en bendum á mikilvægi þess að setja skýran ramma utan um það hvað teljist sem loftslagsvænar fjárfestingar.

6. Kolefnisbinding og bætt landnýting

Ungir umhverfissinnar styðja tillögu um aukna kolefnisbindingu og bætta landnýtingu en minna á mikilvægi þess að taka inn sjónarmið líffræðilegs fjölbreytileika, sér í lagi við skógrækt. Áhersla sé lögð á að nýttar séu innlendir tegundir, fram yfir erlendar tegundir. Hvað varðar aukna styrki til landbótarverkefna teljum við mikilvægt að skilgreina þau verkefni sem koma til greina við styrkveitingu, með það að leiðarljósi að þau taki ekki einungis tillit til kolefnisbindingar heldur einnig líffræðilegs fjölbreytileika.

¹ Athugasemdir við 2. útg. Aðgerðaráætlunar í loftslagsmálum (sameiginleg umsögn UU, LÍS og SÍF og umsögn Sigurðar Lofts Thorlacius). (2020). [https://samradsgatt.island.is/oil-mal/\\$Cases/Details/?id=2708&uid=c5639c06-68fe-ea11-9b9a-005056bcce7e&fbclid=IwAR12OXK_MKc2BLKLvMXKSQYxv5thVhAePcHYfqCLCNJ78ZpnGSxN83bTvYQ](https://samradsgatt.island.is/oil-mal/$Cases/Details/?id=2708&uid=c5639c06-68fe-ea11-9b9a-005056bcce7e&fbclid=IwAR12OXK_MKc2BLKLvMXKSQYxv5thVhAePcHYfqCLCNJ78ZpnGSxN83bTvYQ)

² MOCK COP26 TREATY. (2020).

<https://www.mockcop.org/wp-content/uploads/2020/11/20200112-MOCK-COP-Declaration.pdf>

8. Uppbygging iðngarða

Ungir umhverfissinnar styðja tillögu um skipun starfshóps um skipulagða uppbyggingu iðngarða á Íslandi og minna á mikilvægi þess að hafa fulltrúa ungs fólks í þeim hópi.

10. Stórsókn í nýsköpun og þróun

Ungir umhverfissinnar leggja áherslu á mikilvægi þess að við greiningarvinnu séu loftslagssjónarmið ávallt höfð í hávegum.

Fyrir hönd Ungra umhverfissinna

Tinna Hallgrímsdóttir, varaformaður
s. 8689634

Reykjavík, 12 janúar 2021

**Nefndasvið Alþingis við Austurvöll
Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis**

Umsögn um: Tillögu til þingsályktunar um græna atvinnubyltingu

Á 151. Löggjafarþingi 2020-2021.

Þingskjal 452 – 360. mál.

Sendandi: Votlendissjóður, Árleyni 22, 112 Reykjavík. votlendi@votlendi.is

Umsögn

Stjórn Votlendissjóðs telur þessa tillögu til þingsályktunar jákvætt skref í baráttunni við loftslagsbreytingar, einkum þau markmið sem þar eru sett fram í 6. lið um kolefnisbindingu og bættu landnýtingu. Þar er kveðið á um aukinn metnað í að minnka nettó losun gróðurhúsalofttegunda hér á landi. Þessar aðgerðir munu jafnframt styðja 2. lið þingsályktunarinnar sem fjallar um metnaðarfullri loftslagsmarkmið. Það fer vel á því að Ísland verði í fararbroddi meðal ríkja í aðgerðum í loftslagsmálum. Stjórn Votlendissjóðs vill benda á og leggja áherslu á að hagkvæmasta og fljótvirkasta leiðin til að minnka heildarlosun gróðurhúsalofttegunda á Íslandi er að endurheimta framræst votlendi.

Varðandi bættu landnýtingu n þá er tekið undir þau sjónarmið að afar brýnt sé að endurskoða styrkjakkerfi landbúnaðarins og hverfa frá núverandi fyrirkomulagi sem er framleiðsluhvetjandi án nægilegs tillits til umhverfissjónarmiða. Tryggja þarf með öllum tiltækum ráðum að landnýting búfjár verði með sjálfbærum hætti og styrkir verði greiddir til bænda í formi landbætandi aðgerða svo sem endurheimtar votlendis og birkikjarrs, kolefnisbindingar með landgræðslu og vistvænni skógrækt á illa förnu landi.

Stjórn Votlendissjóðsins bendir á að við framkvæmd slíkrar áætlunar, Á vegum Votlendissjóðs, í rúmlega tveggja ára starfi sjóðsins, hafa verið endurheimtir um 203 hektarar af votlendi. Með því hefur Votlendissjóður tryggt heildarminnkun á losun 31.668 tonna af koldíoxíði fyrir umbjóðendur sína

Það liggur fyrir að losun gróðurhúsalofttegunda, einkum koldíoxíðs frá framræstu votlendi, er af svipaðri stærðargráðu og öll önnur losun gróðurhúsalofttegunda í landinu. Þar sem töluvert af framræstu votlendi er í dag ekki nýtt til landbúnaðar, blasir við að miklir möguleikar eru til árangurs í að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda. Til að ná skjótum árangri er hins vegar nauðsynlegt að auka fjármagn til aðgerða með endurheimt votlendis. Hingað til hefur nær öll fjármögnun framkvæmda hjá Votlendissjóði komið frá fyrirtækjum og einstaklingum og

vonandi tekst Votlendissjóði áfram að fjármagna sín verkefni með þeim hætti. Ríkisjóður Íslands hefur á hinn bóginn eignarhald á fjölmörgum jörðum þar sem endurheimt votlendis ætti að vera möguleg. Það væri við hæfi að fjármagn til þeirra framkvæmda kæmi úr ríkissjóði og stuðlaði þannig að betri árangri í að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda.

Stjórn Votlendissjóðs vill enn fremur vekja athygli því að ennþá er verið að ræsa fram votlendi víða um land sem veldur aukningu í losun gróðurhúsalofttegunda jafnvel með fjárstuðningi hins opinbera. Mikilvægt er að hafa betri stjórn á þessum framkvæmdum og krefja framkvæmdaraðila um að endurheimta votlendi í stað þess sem framræst er.

Virðingarfyllst f.h. Votlendissjóðs